

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119207842
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119207842.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y. U., W.. XX.XX.XXXX a X. U., W.. XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, deti rodičov - matka: Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, M. a otec: R. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U.. Z. XX, M., t.č. Y. XX, M., o zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Y. a maloletou X. každý nepárny víkend, a to v nedeľu od 8.00 hod do 18.00 hod s tým, že otec si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia maloleté deti odovzdá matke v mieste bydliska matky a matka sa zaväzuje maloleté deti na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určenom čase otcovi v mieste bydliska matky odovzdať.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 21P/10/2018-8 zo dňa 15.03.2018 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí sa návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 16.09.2019 domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi, tak že otec sa bude s maloletými deťmi stretávať každý druhý víkend v sobotu od 8.00 hodiny do 18.00 hodiny. Návrh na zmenu styku otca s maloletými deťmi odôvodnila tým, že maloleté deti chodia do školy, pribudlo im učenie a krúžky. Otec si neplní svoju povinnosť, ktorá mu plyní zo zákona, a to vyživovaciú a ani morálnu, nie je pre deti vzorom, nemajú sa čo dobrého od neho naučiť.

2. Otec ani procesný opatrovník maloletých detí sa k návrhu matky nevyjadrili.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie výsluchom matky a ostatnými listinami obsahnutými v spise, ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 21P/10/2018, keď v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti otca maloletých detí, ktorý o odročenie pojednávania nežiadal a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Okresný súd Trnava rozsudkom č. k. 21P/10/2018-8 zo dňa 15.03.2018 schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý pondelok, každú stredu a každý piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod. a každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že návrh podávala z dôvodu, že otec prišiel na styk s maloletými deťmi v podnapitom stave, vyhrážal sa, bol konfliktný, vulgárny. Maloleté deti toto dosť poznačilo, stretávať s

otcom sa v takej miere už nechcú. Od podania návrhu sa deti stretli s otcom počas vianočných sviatkov a aj to v jej prítomnosti. Ešte raz sa stretli náhodne v máji tohto roku, tiež za prítomnosti matky. Vtedy otec uviedol, že sa zmenil, že sa chce stretnúť s deťmi a že sa ozve. Podľa názoru matky prudké a konfliktné reakcie otca sú ovplyvňované alkoholom. Viackrát len sľuboval, že dá všetko do poriadku, no nestalo sa tak. Taktiež mu deň pred pojednávaním hovorila, že sa bude konať a aby sa na súd dostavil, nech sa dohodnú, takže vedomosť o pojednávaní mal, avšak napriek tomu neprišiel. V prípade, ak ju otec kontaktoval, že sa chce s deťmi stretnúť, v styku s deťmi by mu nebránila, opýtala by sa ale detí, či sa chcú stretnúť. Tieto vzhľadom na incident, ktorý sa stal v minulosti, sa s otcom stretávať nechcú. Otec sa inak o deti nezaujíma, darčeky im neposlal, raz navštívil syna v škole, inak sa nekontaktuje. V prípade, ak by otec prejavoval záujem o širší styk a deti by s tým súhlasili, prípadne by sa chceli stretávať nad rámec upraveného styku, nemá s tým problém a otcovi v stretávaní brániť nebudem.

6. Zástupkyňa procesného opatrovníka uviedla, že odporúčajú návrhu matky na zúženie styku vyhovieť, nakoľko otec sa k tomuto návrhu matky doposiaľ nevyjadril, nekontaktoval ani ich, na maloleté deti neplatí výživné a matka poberá náhradné výživné.

7. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 24 ods. 1 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

10. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Pri ich výkone sú povinný chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 217 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od posledného rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloleté deti Y. E. X. rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 21P/10/2018-8 zo dňa 15.03.2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý pondelok, každú stredu a každý piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod. a každú

sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. V čase posledného rozhodnutia súdu mal Y. XX rokov a X. X rokov, pričom rodičia sa na úprave stretávania otca s maloletými deťmi dohodli. Návrh na úpravu styku podávala matka, pretože otec nedodržiaval dohodnuté hodiny styku a pre deti chodil pod vplyvom alkoholu. Aktuálne má Y. XX rokov a X. M. X rokov a stretávanie otca s maloletými deťmi neprebíha, pretože otec právo na stretávanie s deťmi nevyužíva a ani deti sa s otcom stretávať nechcú. Z výsluchu matky súd zistil, že otec opätovne chodil po deti pod vplyvom alkoholu, bol vulgárny, konfliktný a vyhrážal sa im. Takýto výstup otca deti poznačil, a preto sa s ním nechcú stretávať. Otec sa za obdobie posledného roka stretol s maloletými deťmi len dvakrát, vždy aj za prítomnosti matky. Na výživu maloletých detí neprispieva ani súdom určeným výživným (rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 39P/52/2018-54 zo dňa 13.03.2019 a rozsudok č.k. 19P/80/2015-22 zo dňa 03.10.2016), ani inými vecnými plneniami, darčeky deťom nezakupuje.

15. Súd na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky na zmenu styku je dôvodný, nakoľko otec nerealizuje ani súdom určený styk. Je nepochybné, že v záujme maloletých detí, je čo najširší styk s tým rodičom, do ktorého starostlivosti maloleté deti neboli zverené (v tomto prípade otec). Tento rodič - hoci je prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä zo sústavného výchovného pôsobenia na maloleté deti - nie je zbavený zodpovednosti za ich všestranný vývoj. Je potom ale na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti k tomu, aby aj v nedostatku príležitostí pre sústavné výchovné pôsobenie vykonával vhodný vplyv na výchovu maloletých detí. Úlohou rodiča, ktorému neboli maloleté dieťa zverené do starostlivosti je, aby uplatňoval pri styku s maloletými deťmi len pozitívny spôsobom svoju úlohu vo výchove detí, nie aby maril výsledky riadnej výchovy detí druhým rodičom; naproti tomu úlohou rodiča, ktorý vychováva maloleté deti, je okrem iného, aby - so zreteľom na ich záujem na prospešnom styku s druhým rodičom - vytváral priaznivé podmienky pre styk tohto rodiča s maloletými deťmi, a to hlavne vedením detí k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 30.05.1967, sp. zn. 5Cz 57/1967, R 96/1967).

16. V nadväznosti na vyššie uvedené mal súd za to, že je v záujme maloletých detí zmeniť úpravu ich styku s otcom, nakoľko otec svoje právo na realizáciu styku nevyužíva a s maloletými deťmi sa nestretáva. Nezaujem otec deklaroval aj svojím postojom k tomuto konaniu, keď sa k návrhu matky nijakým spôsobom nevyjadril a ani sa nedostavil na pojednávanie (matka otcovi aj ústne deň vopred termín pojednávania oznamovala). Navyše otec ani neprispieva na výživu maloletých detí, a to ani finančne k rukám matky súdom stanoveným výživným a ani inými vecnými plneniami. Podľa názoru súdu nie je v záujme maloletých detí široký styk s rodičom, ktorý je v čase styku opakovane pod vplyvom alkoholu. Najmä nie v tom prípade, keď je pod vplyvom alkoholu vulgárny a konfliktný. V prípade, ak by otec využíval svoje právo a realizoval styk s maloletými deťmi v zmysle rozhodnutia súdu, matka maloletých detí sa zaviazala, že otcovi nebude brániť v stretnutí s deťmi a v prípade ak prejaví záujem o širšie stretávanie sa, toto umožní.

17. Záverom súd dodáva, že kontakt rodičov s maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, že do úpravy styku rodičov s deťmi možno zasahovať len v špecifických neštandardných situáciách, ak rodičia spolu nežijú a nie sú schopní a ochotní sa dohodnúť na podmienkach stretávania sa s deťmi. Zákon vždy preferuje dohodu rodičov a o styku rozhoduje súd len vtedy, ak sa rodičia o tejto otázke nedohodnú. A preto v prípade ak sa rodičia budú vedieť v budúcnosti dohodnúť na úprave stretávania, toto potom nie je potrebné upravovať rozhodnutím súdu.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže otec svoje právo na realizáciu styku s maloletými deťmi nevyužíva, svojím správaním, najmä pod vplyvom alkoholu nie je pre deti vzorom a deti sa s ním preto stretávať nechcú, súd vo výroku I. rozsudku upravil stretávanie otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny víkend, a to v nedeľu od 8.00 hod do 18.00 hod.

19. Vo výroku II. rozsudku rozhodol súd v zmysle § 26 ZoR o zmene predchádzajúceho rozhodnutia upravujúceho práva a povinnosti k maloletým v dotknutej časti, a to v časti úpravy stretávania sa otca s maloletými deťmi.

20. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku III. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporovcých konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchyliť sa od tohto základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, keďže súd nezistil žiadne osobitné okolnosti, ustanovené ako výnimky v § 53, § 54 a § 55 CMP (osobitné typy konaní, zavinenie trov účastníkom, ktorý mal v konaní nejakú povinnosť, resp. výnimočné zohľadnenie princípu spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

Odvolanie podané matkou a procesným opatrovníkom by nebolo účinné, nakoľko sa práva podať odvolanie výslovne vzdal po vyhlásení rozhodnutia do zápisnice súdu (§ 368 CSP).

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.